

SUUNISED ETTEVÕTETELE MANDRI-EUROOPA SAGEDUSALAGA SÜNKRONISEERIMISEL

Eestil on koos Läti ja Leeduga plaanis liituda Mandri-Euroopa sagedusalaga. Selleks ühendatakse ennast 08.02 lahti Venemaa elektrivõrgust ja alustatakse 3B saartalitusega (Eesti, Läti, Leedu tagavad omavahel sagedust hoides oma elektrienergia toimepidevuse). 09.02 on loodud ühendused Mandri-Euroopaga ning oleme uues sagedusalas.

SÜNKRONISEERIMISE AJAKAVA:

Kuupäev	Kellaeg	Opereerimise seisund	Tegevus
07.02. reede	00:00 -24:00	Samas sagedusalas Valgevene ja Venemaaga	Saartalitluse ettevalmistus
08.02 laupäev	07:00-08:00		Leedu ja Kalingradi vaheliste liinide väljalülitamine
	08:00-09:00		Leedu ja Valgevene, Läti ja Venemaa, Eesti ja Venemaa vaheliste liinide väljalülitamine
	09:00-12:00	Balti saartalitus (kokku 33 tundi)	Normaaltalitus
	12:00-18:00		Katsete läbiviimine
	18:00-24:00		Normaaltalitus
09.02 pühapäev	00:00- 09:00		Katsete läbiviimine
	09:00-18:00		Normaaltalitus, ettevalmistus sünkroniseerimiseks MandriEuroopa sagedusalaga
	18:00-24:00	Mandri Euroopa sagedusala	Proovitalitluse algus
10.02 esmaspäev	00:00 –		Sünkroontöö Mandri-Euroopa sagedusalaga

Sagedusala vahetamiseks on riigis tehtud plaanid, varuplaanid ja varuplaanide varuplaanid. Olemaks valmis ootamatusteks, tuleb arvestada, et:

- 1) Mitmete, samaaegsete ja ulatuslike rikete korral võib olla vajalik kogu Baltikumis tarbimist osaliselt piirata (roteeruvalt, teavitatult ja 1-2 tunni kaupa).
- 2) Elektrivarustuse katkemise korral ekstreemses olukorras (külm, kõrge tarbimine, süsteemide rike, rünnak kogu Baltikumi taristu vastu) võtab süsteemi taaskäivitamine aega kuni 72 tundi.

Ettevalmistavad tegevused elektrikatkestuseks:

Personal ja infovahetus
<ul style="list-style-type: none">- millised on kriitilised tegevused/ülesanded, millega jätkatakse ka pikemaajalise elektrikatkestuse korral;- määra kindlaks, kes peavad kogunema elektrikatkestuse korral (võimalusel määra ka asendusliikmed);- määra kindlaks asukoht, kuhu kogunetakse ja ajaperiood, mis aja jooksul tuleb teate saamisest koguneda;- määra sidepidamise vahendid ja kanalid;- vaata, kas on olemas kõigi telefoninumbrid ja/või kõik isikud olulistes Chati listides;- prindi välja tööks vajalikud dokumendipõhjad, telefoninumbrid, tegevusplaanid jms;- tee kindlaks, kes on su olulised (lepingu)partnerid ja mis on nende telefoninumbrid ja alternatiivsed sidevahendid.
Autonoomne elektritoide
<ul style="list-style-type: none">- kas on olemas UPS, kui jah, siis uuri kui kaua toimib;- kas on olemas generaator ja piisavalt kütus selle jaoks;- statsionaarse suurema generaatori korral räägi läbi kütuse tarnijaga kütuse juurdeveo korraldus;- hangi endale avariitanklate kaart (vt https://varudekeskus.ee/eesti-varude-keskus/toimepidevus/vedelkutused/avariitanklad)- kas on olemas generaatori ühendamise võimalus majaga, kui ei, siis kas on olemas pikendusjuhe, et saaks laadida telefone ja arvuteid.
Objektikaitse
<ul style="list-style-type: none">- kas tõkkepuud ja/või väravad avanevad elektrikatkestuse korral automaatselt või vajad selleks eraldi võtit;- mõtle läbi, kellel on võtmed, kui hoonesse sissepääs põhineb kaardisüsteemidel;- registreeri külalised, sh ka autodega sisenevad külalised (soovitav märkida üles nimi, dokumendi nr, isikukood, auto registreerimisnumber).
Küber
<ul style="list-style-type: none">- tee vajalikest dokumentidest varukoopiad (varunda);- kontrolli üle, et kõigi lahkunud töötajate kontod oleksid suletud;- kontrolli, et ei oleks süsteemides tundmatuid kontosid;- kontrolli üle VPN kontod, et ei oleks ebavajalikke ega liigseid ligipääse.

Lisaks elutähtsa teenuse osutaja:

- ajakohasta kriisiplaan;
- otsi välja kriisitanklad ja nende kontaktid;
- vaata üle oma kriisitanklaid külastada võivate autode registreerimisnumbrimärgid
- selgita välja ja prioriseeri kriitilised objektid;
- taga kriitilisele taristule mehitatud valve;
- ole valmis jagama infot avalikkusele ja elutähtsa teenuse korraldavale asutusele intsidentidest või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamise probleemidest ja hetkeseisust;
- täpsemaid juhised toimepidevuse tagamiseks küsi ETKAlt.

Pea meeles, et riik jagab infot ERR kanalites ning Vikerraadios!

Rohkem infot:

- Kliimaministeeriumi kodulehel: <https://kliimaministeerium.ee/sunkroniseerimine-mandri-euroopaga-kkk>
- Elering kodulehel: <https://elering.ee/sunkroniseerimine>